

Hver tredje ansatte i små virksomheder har en meget lille pensionsopsparing

De er yngre, medarbejdere i små private virksomheder inden for ganske bestemte brancher. Sådant lyder karakteristikken af de lønmodtagere, som helt undlader eller ikke sparer ret meget op til pension.

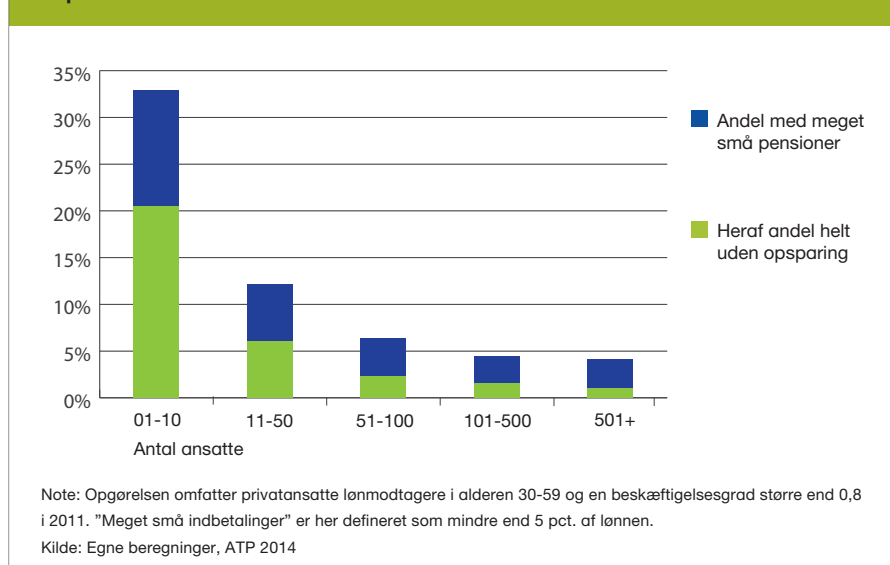
Det viser en analyse, som ATP har lavet på baggrund af data fra Danmarks Statistik. I analysen er det undersøgt, hvad lønmodtagere i alderen 30-59 år i 2011 indbetalte til arbejdsmarkeds- og virksomhedspensionsordninger samt private pensionsopsparinger.

Det generelle billede er, at langt de fleste lægger noget fra til pensionen. Kun knap ti pct. af lønmodtagerne kom igennem 2011 uden eller med meget små indbetalinger til pension (her defineret som mindre end fem procent af lønnen).

Men gruppen, der ikke indbetaler til pension eller kun indbetaler meget lidt, er langt fra jævnt fordelt på det danske arbejdsmarked. Analysen viser, at forhold som sektor, virksomhedsstørrelse, alder og branche er afgørende for spørgsmålet om pensionsindbetaling eller ej.

Især ansatte i små virksomheder i den private sektor har svært ved det med pension. Som det fremgår af figuren, er virksomhedens størrelse særdeles udslagsgivende for, hvor mange der sparer op.

Andel privatansatte uden eller med meget små indbetalinger til pension

Virksomhedsstørrelse er afgørende for, om lønmodtagere sparer op til pension. På de helt små virksomheder er det 33 pct. som sparer meget lidt eller slet ingenting op. Heraf har de 20 pct. i løbet af et år lagt nul kroner til side til pensionen.

Mens det på de helt små virksomheder er hver tredje, der helt undlader eller sparer meget lidt op, så gælder det samme under fem pct. af dem, der er ansat på virksomheder, der har flere end 100 ansatte.

På samme måde spiller alder en rolle for opsparingen i den private sektor. I analysen er der fokuseret på henholdsvis de 30-årige, 40-årige og 50-årige. Mens

de lidt ældre ligger nogenlunde omkring gennemsnittet - med en vis tendens til at interessen for pension øges med alderen - så er billedet et helt andet for de yngre. Hver tiende blandt de 30-årige i den private sektor lagde nul kroner fra til pension i løbet af 2011, og yderligere godt 8 pct. indbetalte meget lidt.

"Det er i høj grad arbejdsmarkedstilknøytning og overenskomstdækning, der ►

bestemmer, om der indbetales til pension og hvor meget. Mens overenskomst-dækningen er meget bred på de lidt større virksomheder, er den mere begrænset, når det drejer sig om de mindre virksomheder. Det kan forklare en stor del af det mønster, vi ser”, forklarer Ole Beier Sørensen, chefanalytiker i ATP. Han fortsætter: ”Analysen indikerer samtidig, at nogle grupper er længere om at få fast fodfæste på arbejdsmarkedet, og at det kommer til udtryk i en lavere pensionsdækning i de yngre aldersgrupper.”

Restaurations og landbrug

I visse brancher er det tilsyneladende nærmest umuligt at være ansat uden at betale ind til pension. Det gælder fx i pengeinstitutter, på mejerier og i medicinalindustrien, hvor andelen, der undlader at spare op eller sparer meget lidt op, nærmest skal tælles i promiller.

Modsat forholder det sig inden for eksempelvis detailhandel med kultur- og

fritidsprodukter. Her er godt hver femte helt uden opsparing. Andelen er endnu større inden for landbrug og gartneri.

Det er dog i en helt anden branche, man finder den absolut største andel uden opsparing. Nemlig restaurationsbranchen, hvor flere end hver fjerde (27 pct.) sparede nul kroner op i løbet af 2011. Hvis man dertil lægger dem, der sparer meget lidt op, så er der tale om en betydelig andel. Fire ud af ti i restaurationsbranchen sparer slet ikke eller meget lidt op.

Vil føre til ulighed

Afdelingsleder på SFI, Det nationale forskningscenter for velfærd, Lisbeth Pedersen, ser den skæve opsparing som et problem:

”Det generelle billede er jo, at vi har en ganske fin pensionsdækning på det danske arbejdsmarked. Men samtidig ser vi, at der er ganske bestemte lømmer, hvor den halter ganske gevaldigt. Hvilket er et stort problem. Der er ud-

Sådan er der regnet

Data omfatter alle 30-59-årige lønmodtagere i 2011. Der ses desuden på de 30, 40 og 50-årige hver for sig. Lønmodtagergruppen er afgrænset på baggrund af personernes socio-økonomiske status, idet tjenestemandsansatte er udeladt. Indbetalingerne omfatter alle indbetalinger til pension ud over ATP, og bidragsprocenterne er beregnet i forhold til lønindkomsten.

sigt til, at ganske bestemte mennesker, ansat i ganske bestemte brancher kommer til at stå med meget lille opsparing.

Den ujævne fordeling af opsparingen vil føre til en ulighed, som ikke er holdbar. Hvad løsningen på problemet er, ved jeg ikke – men den netop nedsatte Pensionskommission bør inddrage det i arbejdet”, siger Lisbeth Pedersen, der selv er medlem af Pensionskommissionen.

Alle privatansatte lønmodtagere 30-59-årige med meget små pensionsindbetalinger

Bund	0 pct.	0-5 pct.	Sum	Antal ansatte i alt
Restauranter	27 %	12 %	39 %	11.572
Landbrug og gartneri	22 %	15 %	37 %	10.588
Detailh. med kultur- og fritidsprodukter	21 %	14 %	35 %	3.461
Specialbutikker med fødevarer	20 %	11 %	31 %	2.392
Produktion af musik, film, tv, mv.	20 %	17 %	37 %	2.189
Top	0 pct.	0-5 pct.	Sum	Antal ansatte i alt
Fremstilling af motorer, vindmøller og pumper	1 %	1 %	2 %	20.113
Forsikring og pension	1 %	1 %	1 %	12.556
Medicinalindustri	1 %	0 %	1 %	14.925
Mejerier	0 %	0 %	1 %	5.665
Pengeinstitutter	0 %	1 %	1 %	31.660

Note: Opgørelsen omfatter privatansatte lønmodtagere i alderen 30-59 og en beskæftigelsesgrad større end 0,8 i 2011. ”Meget små indbetalinger” er her defineret som mindre end 5 pct. af lønnen. Opgørelsen ser på brancher med et beskæftigelsesmæssigt volumen på mere end 2.000 fuldtidsansatte.

Kilde: Egne beregninger, ATP 2014.